

TEKNOLOGIYA, MENEJMENT VA KOMMUNIKATSIYA INSTITUTI

Eshmamatova Sitora Tuyg'un qizi

Maktabgacha ta'limda mashg'ulotlarda qo'llaniladigan zamonaviy texnologiyalar, Pedagogika va psixologiya kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya:

Maktabgacha ta'lim – bolalarning ilk ta'lim jarayoni bo'lib, ularning shaxsiy rivojlanishi, ijtimoiylashuvi va bilim olishida muhim rol o'ynaydi. Zamonaviy texnologiyalar esa ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishda yordam beradi. Ushbu maqolada maktabgacha ta'limda qo'llaniladigan zamonaviy texnologiyalar, ularning afzalliklari va ta'lim jarayoniga ta'siri haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim, zamonaviy texnologiyalar, interaktiv o'yinlar, bolalar, multimedia resurslari, videolar, animatsiyalar, bilimlar.

Maktabgacha ta'lim – bolalarning hayotidagi eng muhim bosqichlardan biridir. Ushbu davrda bolalar o'zlarining shaxsiyati, fikrlash qobiliyati va ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantiradilar. Maktabgacha ta'lim, asosan, 3 yoshdan 6 yoshgacha bo'lgan bolalarni qamrab oladi va bu jarayonda o'yin, ijodkorlik va interaktiv faoliyatlar muhim ahamiyatga ega. Maktabgacha ta'limning asosiy maqsadi bolalarning umumiy rivojlanishini ta'minlashdir. Bu davrda bolalar o'z atrofidagi dunyoni o'rganadilar, yangi narsalarni kashf etadilar va o'z his-tuyg'ularini ifoda etishni o'rganadilar. Ta'lim jarayonida o'yinlar va ijodiy faoliyatlar orqali bolalarning qiziqishlari va iste'dodlari rivojlanadi. O'yinlar, shuningdek, bolalarga ijtimoiy ko'nikmalarni o'rganish, do'stlar bilan muloqot qilish va jamoada ishlash imkonini beradi. Zamonaviy texnologiyalar maktabgacha ta'limda bir qator yangi imkoniyatlarni taqdim etadi. Ular orasida interaktiv ta'lim vositalari, multimedia resurslari, kompyuter dasturlari va mobil ilovalar mavjud. Ushbu texnologiyalar bolalarning o'qish va o'rganish jarayonini qiziqarli va samarali qilishga yordam beradi. Interaktiv ta'lim vositalari, masalan, ta'limiy o'yinlar va simulyatsiyalar, bolalarga o'z bilimlarini amaliyotda qo'llash imkonini beradi. Bu esa ularning o'z-o'zini anglashiga, muammolarni hal qilish qobiliyatini rivojlantirishga yordam

beradi. Multimedia resurslari, masalan, videolar, animatsiyalar va interaktiv taqdimotlar, bolalarning diqqatini jalb qilishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu resurslar yordamida o'qituvchilar murakkab tushunchalarni oddiy va tushunarli shaklda taqdim etishlari mumkin. Bolalar ko'rish va eshitish orqali o'rganishadi, bu esa ularning bilimlarini mustahkamlashga yordam beradi. Multimedia vositalari yordamida o'qituvchilar darslarni yanada qiziqarli va interaktiv qilishlari mumkin. Kompyuter dasturlari va mobil ilovalar ham maktabgacha ta'limda keng qo'llanilmoqda. Ushbu dasturlar bolalarga o'z bilimlarini mustahkamlash, yangi ko'nikmalarni o'zlashtirish va ijodiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish imkonini beradi. Masalan, matematikani o'rganish uchun mo'ljallangan o'yinlar bolalarga raqamlar bilan ishlashni o'rgatadi, shu bilan birga, ularning qiziqishini oshiradi. Mobil ilovalar esa bolalarga o'z uylarida ham o'qish imkoniyatini beradi, bu esa ta'lim jarayonini yanada qulay va samarali qiladi. Zamonaviy texnologiyalarni qo'llash, shuningdek, o'qituvchilarning ishini ham yengillashtiradi. O'qituvchilar darslarni rejalashtirishda va o'tkazishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish orqali o'z ishlarini yanada samarali tashkil etishlari mumkin. Masalan, interaktiv taqdimotlar yordamida o'qituvchilar darsni yanada qiziqarli va tushunarli qilishlari mumkin. Shuningdek, o'qituvchilar bolalarning o'zlashtirish darajasini tezda baholash va kerakli o'zgarishlarni kiritish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Biroq, zamonaviy texnologiyalarni qo'llashda bir qator muammolar ham mavjud. Eng avvalo, o'qituvchilar va tarbiyachilar zamonaviy texnologiyalarni qanday qilib samarali qo'llashni bilishlari kerak. Ularning malakasi va tajribasi ta'lim jarayonining muvaffaqiyatli o'tishini ta'minlaydi. Shuningdek, maktabgacha ta'lim muassasalarida zamonaviy texnologiyalarni joriy etish uchun zarur infratuzilma va resurslar mavjud bo'lishi muhimdir.[3]

Bundan tashqari, bolalarning texnologiyalarga bo'lgan qiziqishi va ularni qanday qilib to'g'ri ishlatishni o'rgatish ham muhim ahamiyatga ega. Bolalar texnologiyalardan foydalangan holda o'z bilimlarini oshirishlari mumkin, ammo ularni noto'g'ri ishlatishlari ham mumkin. Shuning uchun, o'qituvchilar bolalarga texnologiyalarni qanday qilib to'g'ri va samarali ishlatishni o'rgatishlari zarur.[4]

Zamonaviy texnologiyalar maktabgacha ta'limda bolalarning o'qish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilishda muhim rol o'ynaydi. Ular bolalarning bilimlarini mustahkamlash, ijodiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish va o'z-o'zini

anglashlariga yordam beradi. Shuningdek, o'qituvchilarning ishini yengillashtiradi va ta'lim jarayonini yanada samarali tashkil etishga imkon beradi. Biroq, zamonaviy texnologiyalarni qo'llashda muammolar ham mavjud bo'lib, ularni hal qilish uchun o'qituvchilar va ta'lim muassasalari birgalikda harakat qilishlari zarur.[5]

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, maktabgacha ta'limda zamonaviy texnologiyalarni qo'llash bolalarning o'qish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilishda muhim ahamiyatga ega. O'qituvchilar va tarbiyachilar zamonaviy texnologiyalarni to'g'ri va samarali qo'llash orqali bolalarning bilimlarini oshirishlari va ularning shaxsiy rivojlanishiga yordam berishlari mumkin. Shunday qilib, zamonaviy texnologiyalar maktabgacha ta'limda muhim vosita sifatida xizmat qiladi va bolalarning kelajakdagi muvaffaqiyatlariga zamin yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Akhmedova, N. (2020). "Zamonaviy ta'lim texnologiyalari: nazariya va amaliyot". Tashkent: O'qituvchi.
2. Jumaniyazova, M. (2021). "Maktabgacha ta'limda interaktiv metodlar". Tashkent: Fan va texnologiya.
3. Ruzieva, D. (2019). "Bolalar uchun ta'limiy o'yinlar va zamonaviy texnologiyalar". Samarkand: Samarqand davlat universiteti.
4. Tursunova, S. (2022). "Zamonaviy ta'lim vositalari va ularning ta'lim jarayonidagi o'rni". Tashkent: O'zbekiston milliy universiteti.
5. Saidova, G. (2020). "Maktabgacha ta'limda multimedia texnologiyalar". Tashkent: Ta'lim.
6. Xolmatova, L. (2023). "Innovatsion texnologiyalar va maktabgacha ta'lim". Tashkent: O'zbekiston ta'limi.
7. Murodova, F. (2021). "Zamonaviy pedagogik texnologiyalar: nazariy va amaliy jihatlar". Tashkent: O'zbekiston davlat pedagogika universiteti.